

Θέμα 10ο: Σάββατο 10 / Κυριακή 12 Δεκεμβρίου 2022

Η ΑΛΗΘΕΙΑ

ΔΙΗΓΗΣΗ

Βρισκόμαστε στα ανάκτορα του βασιλιά της Περσίας Δαρείου. Στη μεγάλη αίθουσα του θρόνου είναι συγκεντρωμένοι όλοι οι επίσημοι: μεγιστάνες, στρατηγοί, τοπάρχες, σοφοί. Στο κέντρο ο Δαρείος και μπροστά του οι τρεις σωματοφύλακές του. Αυτοί έχουν τώρα τον λόγο. Πρόκειται να εξηγήσουν τι θεωρούν ως το πιο ισχυρό πράγμα στον κόσμο.

Αρχίζει ο πρώτος σωματοφύλακας: «Υπερισχύει ο οίνος» λέει (Α΄ Έσδρα, γ΄ 10, 17-23). Το πιο δυνατό είναι το κρασί. Κοιτάζετε τι κάνει: Πλανά τη σκέψη όλων των ανθρώπων που πίνουν. Αυτό κάνει τη σκέψη του βασιλιά και του δούλου, του φτωχού και του πλούσιου, ίδια. Κάνει τον άνθρωπο να μη θυμάται ούτε λύπη ούτε χρέος. Κάνει τις καρδιές πλούσιες, ώστε αυτός που πίνει να μην υπολογίζει ούτε βασιλείς ούτε σατράπες. Βάζει τους ανθρώπους να σκοτώνουν με τον ευκολότερο τρόπο. Και όταν συνέλθουν από την επίδραση του οινοπνεύματος, δε θυμούνται αυτά που έκαναν. Πώς λοιπόν να μην παραδεχθούμε ότι το πιο ισχυρό πράγμα στον κόσμο είναι το κρασί;

Εγώ νομίζω, λέει ο δεύτερος, ότι το πιο δυνατό που υπάρχει στον κόσμο είναι ο βασιλιάς (Α΄ Έσδρα δ΄ 1-12). Ποιος μπορεί να αντισταθεί στις διαταγές του; Αυτός ρυθμίζει το ζήτημα του πολέμου, το θέμα της ζωής ή του θανάτου των υπηκόων του. Οι πάντες πειθαρχούν στα κελεύσματά του, οι πάντες εξαρτώνται από ένα νεύμα του. Δεν υπάρχει λοιπόν αμφιβολία ότι «υπερισχύει ο βασιλιάς».

Θα ισχυριζόμουν, λέει ο τρίτος σωματοφύλακας του Δαρείου, ο ευσεβής Ζοροβάβελ, ότι υπάρχει κάτι που είναι χίλιες φορές πιο δυνατό και με το οποίο δεν μπορεί να γίνει καμιά σύγκριση. Ποιο είναι αυτό; Η αλήθεια. «Μεγάλη η αλήθεια και ισχυροτέρα παρά πάντα» (Α΄ Έσδρα, δ΄ 35-41). Όλη η γη είναι δική της και πάνω της ακουμπάει η ευλογία του ουρανού. Στην αλήθεια δεν υπάρχει τίποτα το άδικο. Τα πάντα παρέρχονται, πεθαίνουν. Η αλήθεια όμως μένει παντοτινή. Έχει δύναμη και κύρος αιώνιο. Ζει και κυριαρχεί σε όλους τους αιώνες. Δεν υπολογίζει πρόσωπα, δεν κάνει διακρίσεις και δε μεροληπτεί ανάμεσα σε επισήμους και ανεπισήμους, ισχυρούς και αδύνατους. Γι΄ αυτό και όλοι στο βάθος την επιδοκιμάζουν, την αναγνωρίζουν και την παραδέχονται. Όταν αυτή κρίνει, δεν υπάρχει τίποτα το άδικο. Δική της είναι η δύναμη και η ισχύς και η μεγαλειότητα. Ας είναι λοιπόν ευλογημένος ο Θεός της αλήθειας, ο Θεός που είναι η αλήθεια και δίνει την αλήθεια στον κόσμο.

Ο τρίτος σωματοφύλακας, ο Ζοροβάβελ, σταμάτησε. Για λίγο στη μεγάλη αίθουσα των ανακτόρων απλώθηκε σιγή. Και ύστερα όλοι οι συγκεντρωμένοι με ένα στόμα αναφώνησαν: «Μεγάλη πράγματι είναι η αλήθεια και αυτή έχει ισχύ και δύναμη ανώτερη από όλους και από όλα».

Λοιπόν, «μεγάλη η αλήθεια και υπερισχύει». «Η αλήθεια μεγάλη και ισχυροτέρα παρά πάντα». Αυτό μας υπογραμμίζει ο λόγος του Θεού και αποτελεί αδιαμφισβήτητη πραγματικότητα.

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

1. Αποδέχεται ο σύγχρονος άνθρωπος αυτή την άποψη; Σήμερα τι επικρατεί;

Σήμερα επικρατεί το ψέμα. Ο κόσμος υποστηρίζει ότι με το Σταυρό και το Ευαγγέλιο δεν πάμε μπροστά. Δουλειές χωρίς τεχνάσματα και κομπίνες δεν προχωρούν. Χωρίς ψέμα και απάτη δεν ανεβαίνει κανείς κοινωνικά και επαγγελματικά. Το ψέμα κυριαρχεί παντού με μύριες μορφές: σαν δικαιολογία, σαν κακή πληροφόρηση, σαν συκοφαντία, σαν μεροληψία· και δημιουργεί πολλά προβλήματα στις ανθρώπινες σχέσεις.

2. Πώς νιώθει ο άνθρωπος που ζει μέσα στο ψέμα;

Πνίγεται, συχνά αισθάνεται ασφυξία. Ενοχλείται, όταν αντιλαμβάνεται ότι τον εξαπάτησαν οι άλλοι. Κι όταν ο ίδιος καταφεύγει σ' αυτό, στο ψέμα, αν έχει καλλιεργημένη συνείδηση, ελέγχεται, γιατί «πλήγωσε» την αλήθεια. Αν όχι, τότε μπορεί να νιώθει ... έξυπνος. Όμως δεν είναι έξυπνος, κάθε άλλο, πονηρός και διπρόσωπος γίνεται, ακολουθώντας την τακτική εκείνου που πρώτος επινόησε το ψέμα, του διαβόλου.

3. Πότε ειπώθηκε το πρώτο ψέμα και ποιες ήταν οι συνέπειές του;

Με την απάτη του διαβόλου που ήταν μεταμορφωμένος σε φίδι, μέσα στον κήπο της Εδέμ, η κλίση στο ψέμα μπήκε στην ανθρώπινη φύση μας και αλλοίωσε τη συμπεριφορά μας. Η εμπιστοσύνη στους συνανθρώπους μας κλονίστηκε, έμεινε όμως μέσα μας αναλλοίωτη η νοσταλγία της αλήθειας.

4. Τι είναι η αλήθεια; (α+λανθάνω)

Η άρνηση του ψεύδους, η φανέρωση του σωστού. Είναι έκφραση πνευματικής καθαρότητας και ελευθερίας. Ο άνθρωπος ζώντας με ελευθερία επιλέγει την αλήθεια από το ψέμα, την αρετή από την κακία. Η αλήθεια είναι ανώτερη και από αρετή. Είναι ο ίδιος ο Θεός. «Εγώ ειμι η οδός και η αλήθεια και η ζωή» (Ιωάν. ιδ' 6). Γι' αυτό και η Εκκλησία έδωσε τόση βαρύτητα στο δόγμα, που περικλείει την αλήθεια για την πίστη μας και «συμπυκνώνει» τον ορθό τρόπο της ζωής μας. Όταν αλλοιώνεται η αλήθεια της πίστης, απειλείται η σωτηρία μας, γι' αυτό και η Εκκλησία υπερασπίστηκε σθεναρά την αλήθεια.

Ένας μεγάλος μαχητής της αλήθειας, που τιμά η Εκκλησία μας στις 18 Ιανουαρίου, ήταν ο Μέγας Αθανάσιος. Χτύπησε την ύπουλη ψευδή διδασκαλία του Αρείου πως ο Υιός είναι κτίσμα, «ομοιούσιος» με τον Πατέρα, και έκανε να λάμψει ο ήλιος της Αλήθειας ολόφωτος, καθώς επέμενε πως ο Υιός είναι «ομοούσιος τῷ Πατρί». Συκοφαντήθηκε, καταδικάστηκε, εκδιώχθηκε, εξορίστηκε, γιατί αρνήθηκε να συμβιβαστεί με την ανειλικρινή στάση του Αρείου, που επέμενε να γίνει πάλι δεκτός στην Εκκλησία της Αλεξάνδρειας, χωρίς να αρνηθεί την πλάνη του για το πρόσωπο του Κυρίου.

Ο Μ. Αθανάσιος έπαθε πολλά για την αλήθεια, αλλά δε σταμάτησε να την υπερασπίζεται και να διακηρύττει την αληθινή πίστη στο Χριστό ως Θεάνθρωπο. Τα τελευταία του λόγια πριν πεθάνει ήταν αυτά: «Ο Ιησούς Χριστός είναι Θεάνθρωπος».

5. Τα όσα είπαμε αποτελούν ευκαιρία για αυτοκριτική. Ποια είναι η προσωπική μας στάση απέναντι στην αλήθεια; Είναι δύσκολο να τη λέμε; Γιατί;

- Συχνά τη φοβόμαστε. Την ίδια ή τους ανθρώπους ή και τα δύο. Γιατί;

α) Πιθανόν η αποκάλυψή της να μας ζημιώνει κοινωνικά, οικονομικά, επαγγελματικά, και αυτό δεν μπορούμε να το δεχτούμε.

β) Ίσως να μας μειώνει στα μάτια των άλλων.

γ) Όταν έχουμε πέσει σε κάποιο σφάλμα, νιώθουμε ενοχή και δειλία.

- Άλλοτε νιώθουμε πως δεν μπορούμε να την καταλάβουμε, γιατί υπάρχει η αδυναμία του ανθρώπου για απόλυτη αντικειμενική κρίση. Δεν μπορούμε να συλλάβουμε σε πλάτος και σε βάθος κάθε λεπτή απόχρωση μιας αλήθειας. Άλλωστε, μπαίνουν στη μέση και υποκειμενικοί παράγοντες, που τη σκιάζουν. Ωστόσο, πάντα υπάρχει ξεκάθαρη και διάφανη, κι ο πόθος της φυτεμένος από τον Θεό μέσα μας.

6. Ποιο είναι το χρέος μας απέναντι στην αλήθεια;

Να λέμε πάντοτε την καθαρή αλήθεια, ό,τι κι αν μας κοστίζει. Είναι δείγμα δυνατού χαρακτήρα να λέει κανείς θαρρετά την αλήθεια πάντοτε και σε οποιοδήποτε περιβάλλον.

Να μην επηρεαζόμαστε από τις ξένες κρίσεις και να διαμορφώνουμε μια προσωπική γνώμη ορθή, μετά από προσεκτική εξέταση.

Να είμαστε έτοιμοι να δούμε κατάματα την αλήθεια και να αναγνωρίσουμε τα λάθη μας.

Αν για κάποια σοβαρή αιτία δεν μπορούμε να πούμε ολόκληρη την αλήθεια, ό,τι θα πούμε να είναι αληθινό.

Να μην ξεχνάμε όμως και το «αληθεύοντες εν αγάπη». Στην προσπάθειά μας να είμαστε αληθινοί, να μη γινόμαστε ωμοί και σκληροί.

Να απεχθανόμαστε την υποκρισία, που είναι έμπρακτο ψέμα και μειώνει ολόκληρη την ύπαρξή μας.

Ας αναζητούμε την αλήθεια, που ελευθερώνει, για να οδηγούμαστε σ' Αυτόν που είπε: «Εγώ ειμι η οδός και η αλήθεια και η ζωή». Τότε το πνεύμα της αληθείας Του θα μας οδηγήει «εις πάσαν τήν αλήθειαν». Έτσι, θα είμαστε πάντα αληθινοί και θα αντιμετωπίζουμε γύρω μας την απάτη και το ψέμα. Ας το κάνουμε και αίτημα προσευχής:

«Κύριε, δώσε μου θάρρος και ελευθερία έτσι ώστε ποτέ να μην τραυματίσω ή καταργήσω και ένα έστω κομμάτι της αλήθειας, προκειμένου να αρέσω σε οποιονδήποτε άνθρωπο».

ΣΥΝΘΗΜΑ: «Αληθεύοντες εν αγάπη... »